

mencen tímidament a demanar. No es tracta d'imaginar escenaris propis de novel·les de ciència ficció, però tampoc de menystenir la incidència que la Xarxa pot tenir com a vehicle de comunicació i participació política.

En tot cas, el mil·lenni a punt de començar és cridat a esdevenir el període d'aprofundiment democràtic que el present segle no ha pogut satisfer. Les oportunitats socials i tec-

nològiques perquè així sigui semblen garantides. Però l'assoliment d'aquests objectius dependrà de l'exigència ciutadana i de la capacitat de condicionar els actuals poders que tingui la població.

Professor de ciència política de la UAB i director adjunt de la Fundació Jaume Bofill

Medi ambient: la totalitat com a tàctica

XAVIER DURAN

Per a l'ambientalisme del nou segle, l'única solució és abastar-ho tot. Una afirmació que sembla situar les exigències de l'èxit massa amunt per assolir-les. Tanmateix, no es tracta de plantejar-se objectius massa ambiciosos, sinó de situar les reivindicacions i la informació ambientals allà on els correspon. Durant massa temps –encara ara– parlar de medi ambient i d'ecologisme ha estat, per a molts, referir-se a espais naturals, bestioles en perill i contaminació. Però el medi ambient ha de véncer aquesta imatge, que, sortosament, molta gent ja ha superat.

No hi ha altra definició que una que provoca indefinició: medi ambient és tot. I és que si parlem de les relacions de les espècies –i especialment de la humana– amb el medi, és obvi que hi influeixen pràcticament tots els aspectes, que van des de la quantitat de zones verdes fins al ritme de vida, l'organització laboral o el preu dels habitatges a les ciutats. Tot té a veure amb la vida i les activitats de les persones i tot té una influència, petita o gran, en la seva relació amb el medi.

La imatge del medi com un tema global costa d'implantar-se. Hi influeixen des de actituds acrítiques primàries, de persones incapaces –i no pas per poca intel·ligència o cultura– d'entendre què és realment el medi ambient avui, a plantejaments radicals, que evoquen una suposada arcàdia roussoniana, on l'home vivia tot passant de puntetes sobre la (resta de la) natura. Entremig, junt amb altres possibilitats, gent de bona fe però poc informada, gent informada però sense bona fe i gent amb un discurs coherent.

El discurs ambientalista del segle XXI s'ha de concebre, doncs, des de la globalitat. Sense oblidar aquests temes evidents que tothom sap relacionar amb l'ecologisme, però superant el discurs limitant. Els plantejaments ambientals han de fer-se sentir quan es parla de la jornada de 35 hores, de l'atur, de la reforma educativa, de l'assistència sanitària o de l'extensió d'Internet. Tot plegat com a reflexió i alternativa a un model de creixement que ens ha portat tant a certs nivells de benestar com a un mal repartiment d'aquest benestar i a uns efectes secundaris indesitjables. Caricaturitzant: no serveix de res promoure la bicicleta com a mitjà de transport si no es discuteix sobre els llocs on la gent ha d'anar a viure –per raons econòmiques o socials–, quina xarxa

No serveix de res promoure la bicicleta com a mitjà de transport si l'ambientalisme no s'aplica també a altres sectors.

de comunicacions s'estableix i quina capacitat té d'assolir un horari compatible amb la vida privada.

L'ambientalització de la informació sobre aquests aspectes ha de venir acompanyada de la universalització del discurs ambientalista. L'esforç de fer-se sentir ha d'anar de bracet amb la capacitat d'adaptar el discurs a les noves situacions. Naturalment, els esforços, per reeixir, han de ser mutus. Caldria que el món de la comunicació, ara tan poblat d'analistes omnipresents i de tertulians totòlegs –experts en tot– incorpori veus de l'ambientalisme coherent –i accepto que algú es preguntí com s'atorga la valoració de coherència; és un debat interessant.

Fa uns anys Feliu Formosa va recollir la seva obra poètica completa sota el títol "Si tot és dintre". Unes paraules que van molt bé per explicar l'única manera que l'ambientalisme pot triomfar com a nou model de societat: reflexionar sobre tot. Aquest èxit depèn de si sabem respondre encertadament una altra pregunta de reminiscències literàries: de què parlem quan parlem del medi ambient.

Membre del consell editorial d'El Temps Ambiental